

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Fkf.200/2013/21. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év február hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt fk. I.r. vádlott és társa indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2013. év január hó 25. napján kelt 12.Fk.145/2012/64. számú ítéletét megváltoztatja.

A Salgótarjáni Járásbíróság 4.Fk.426/2011/5. számú próbára bocsátást kimondó ítéletét fk. I.r. vádlott tekintetében hatályon kívül helyező rendelkezését, a vádlott bűnösségének ismételt kimondását testi sértés bűntettében (1978. évi IV. törvény 170.§ (1) és (2) bekezdés) mellőzi, a törvényszék 12.Bk.1/2013. számú büntető ügyét fk. I.r. vádlott vonatkozásában elkülöníti.

A vádlottak élet, testi épség és egészség elleni cselekményét társtettesként elkövetett emberölés bűntette kísérletének (Btk.160.§ (1) bekezdés),

vagyon elleni cselekményét a Btk. 370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bf./) társtettesként elkövetett lopás vétségének minősíti.

Fk. I.r. vádlott halmazati büntetését 4 (négy) év 6 (hat) hó fiataikorúak börtönbüntetésére,

fk. II.r. vádlott halmazati büntetését 4 (négy) év 6 (hat) hó fiataikorúak börtönbüntetésére súlyosítja.

A vádlottak legkorábban a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő naptól bocsáthatók feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Fk. I.r. és fk. II.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Fk. I.r. vádlott lakcímét pontosítja.

A vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 33.760,- (harmincháromezer-hétszázhatvan) Ft bűnügyi költségből fk. I.r. vádlott 16.000,- (tizenhatezer) Ft-ot, míg fk. II.r. vádlott 17.760,- (tizenhetezer-hétszázhatvan) Ft-ot köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az Balassagyarmati Törvényszék a 2013. január hó 25. napján kihirdetett 12.Fk.145/2012/64. számú ítéletével a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Fk.426/2011/5. számú próbára bocsátást kimondó ítéletét fk. I. r. vádlott vonatkozásában hatályon kívül helyezte, fk. I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk.170. § (1) és (2) bekezdése], társtettesként elkövetett testi sértés büntetének kísérletében [Btk.170.§ (1) és (6) bekezdése I. fordulat], társtettesként elkövetett lopás vétségében [Btk.316. § (1) és (2) bekezdése II. fordulat f) pontja], ezért - halmazati büntetésül - 3 év fiatalkorúak börtönbüntetésére és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte, a 12.Bk.2/2013. számú ügyet fk. I. r. vádlott vonatkozásában a folyamatban lévő ügytől elkülönítette.

Fk. II. r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett testi sértés büntetének kísérletében [Btk. 170. § (1) és (6) bekezdése I. fordulat], valamint társtettesként elkövetett lopás vétségében [Btk. 316. § (1) és (2) bekezdése II. fordulat f) pontja], állapította meg, ezért - halmazati büntetésül - 3 év fiatalkorúak fogházbüntetésére és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a magánfél által előterjesztett polgári jogi igény vonatkozásában, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélettel szemben az ügyész a vádlottak terhére téves minősítés miatt, illetve a büntetés súlyosítása érdekében, míg a vádlottak és védőik enyhítésért, a lopás bűncselekményében felmentés végett jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.884/2012/7. számú átiratával az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi perorvoslatokat nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást. Ennek során az ügy eldöntésének szempontjából releváns bizonyítékokat beszerezte, a tárgyalás anyagává tette, iratszerűen rögzítette. Értékelő, mérlegelő tevékenysége során feloldatlan ellentmondást nem hagyott, tényből tényre helyes következtetést vont le, majd megalapozott tényállást állapított meg, mely mentes a Be. 351. §-ában írt hiányosságoktól. Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban az élet elleni cselekményt az elsőfokú ügyészi fellebbezésben helyesen

meghatározottak szerint nem minősítette a törvénynek megfelelően. A sértettet ért valamennyi támadó jellegű ütés, illetve szúrás a feje, illetve felsőteste felé irányult, az ásó hegye, illetve éle többször is elérte. A vádlotti szándékot jelzi az ütések száma, amely 10-re tehető, továbbá, hogy a felülről lefelé irányuló ütések a sértett védekezésének köszönhetően érték a fejét már csak kis erővel, és az orvosszakértői véleményben meghatározottak szerint is csak a véletlennek tudható be, hogy súlyosabb sérülés nem keletkezett. A vádlottak eközben olyan nyilatkozatokat tettek, mely szerint „megdöglesz”, illetve a másikat biztatva „verd szét a fejét, szúrd le”, amelyekből az a következtetés vonandó le, hogy a szándékuk ha nem is egyenes, de eshetőlegesen a sértett megölésére irányult. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság a büntetés nemének meghatározásakor kellően figyelemmel volt a vádlottak által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyára, a bűnösség fokára, azonban figyelemmel arra, hogy módosítandó a súlyosabb cselekmény minősítése, valamint a súlyosító körülményeknél jelentkező további azon tényre, hogy a vádlottak a cselekményeket büntetőeljárás hatálya alatt követték el, lényegesen súlyosabb fő- és mellékbüntetés kiszabása szükséges. Indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az ítéltábla változtassa meg, a vádlottak személy ellen irányuló cselekményét minősítse a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette kísérletének, valamint mindkettejükkel szemben lényegesen hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetést szabjon ki.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen megtartott beszédben az átiratban foglaltakat fenntartotta. Kiegészítette azzal, hogy a vádlottakra az elbíráláskori 2012. évi C. törvény alkalmazandó a feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb szabályozása miatt, ezért indítványozta, hogy az ítéltábla minősítse a vádlottak cselekményeit a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette kísérletének, valamint a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bf) pont szerint minősülő lopás vétségének, mely cselekményeket társtettesként követték el.

Az I. r. vádlott védője az ügyészi indítvány elutasítását kérte. Felhívta a figyelmet, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azon része, hogy a vádlottak 8.000 forintot tulajdonítottak el a sértettől, kizárólag a sértett előadásán alapul, azt semmilyen egyéb bizonyíték nem támasztotta alá. Ezen körülmény kizárólag a valószínűség szintjén állapítható meg, nem bírói bizonyossággal, ezért a lopás vétsége vádja alól bizonyítottság hiányában kérte az I. r. vádlott felmentését. Álláspontja szerint az ítélet belső arányai nem megfelelőek, fk. I. r. vádlottnak nem volt kezdeményező, vezető szerepe, kizárólag fk. II. r. vádlottnak kívánt megfelelni, az ötletadó is fk. II.r. vádlott volt, fk. I.r. vádlott esetében a büntetés mértékének csökkentése indokolt.

Fk. II. r. vádlott védője a vádlott felmentését indítványozta a lopás bűncselekménye vádja alól a korábban felszólalt védő érveinek megfelelően. A büntetés kiszabás körében az időmúlásra hívta fel a figyelmet, a belső arányosságot ő sem találta megfelelőnek, fk. II.r. vádlottal szemben több cselekmény miatt került sor büntetés kiszabásra, ezért védence szabadságvesztés büntetésének enyhítése indokolt.

Fk. I. r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt szólni, míg fk. II. r. vádlott megbánásának adott hangot a tekintetben, hogy belekeverte fk. I.r. a cselekménybe. Ismételten előadta, hogy a sértett támadott először, ő csak magát védte.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat - a fiatakorúakra vonatkozó szabályozást is beleértve - maradéktalanul megtartotta. Figyelemmel volt arra is, hogy fk. II. r. vádlott törvényes képviselője és II. r. vádlott között érdekellentét merült fel, ezért a vádlott részére eseti gondnok kirendeléséről gondoskodott, aki eljárási jogait gyakorolhatta. A vádlottak, tanúk, a szakértő eljárási jogaira történő figyelmeztetések megtörténtek, az arra adott válasz is minden esetben rögzítésre került, a beszerzett bizonyítékok törvényesek. Az elsőfokú bíróság iratismertetés keretében az eljárás anyagává tette a releváns okirati bizonyítékokat is.

A törvényszék széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, a tényállást a szükséges mértékben felderítette. Az ítéleti tényállás ugyanakkor néhány ponton hiányos, mely megalapozatlansági hiba a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja szerint az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt.

Fk. I.r. vádlottra vonatkozó személyi rész (ítélet 5. oldal 5. bekezdésében) tartalma helyesbítendő: a Salgótarjáni Városi Bíróság 4.Fk.426/2011/5. számú jogerős ítéletével történt két évi időtartamra a próbára bocsátás súlyos testi sértés büntette miatt.

Jelen ügyben elbírált cselekményt követő elítélése a másodfokú eljárásban beszerzett kézzel írott (kis)ítélet szerint:

A Salgótarjáni Járásbíróság a 2014. január hó 30. napján kelt és február hó 3. napján jogerőre emelkedett 5.Fk.121/2013/14. számú ítéletével több rb. lopás büntette és lopás vétsége miatt halmazati büntetésül 6 hónap fiatakorúak fogházbüntetésére, 400.690 forint vagyonekobzásra ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 1 évi próbaidőre felfüggesztette.

A Balassagyarmati Járási Ügyészség B.2853/2011/18. szám emelt vádat fk. I.r. vádlott ellen a 2013. március hó 18. napján a 2011. novemberében elkövetett 3 rb. lopás vétsége és 1 rb. lopás büntette miatt alatt.(erkölcsi bizonyítvány adata)

A Salgótarjáni Nyomozó Ügyészség B.36/Nyom.59-2013. számú 2013. augusztus hó 9. napján kelt vádjával büntetőeljárást eredményező hamis vád büntette miatt emelt vádat vele szemben a 2011. november hó 17. napján elkövetett cselekmény miatt.(erkölcsi bizonyítvány adata)

Fk. I.r. vádlott jelen ügyben előzetes letartóztatását az Emberi Erőforrások Minisztériuma Budapesti Javítóintézetében töltötte, ahol a 2012-13-as tanévben nyújtott példás szorgalmáért és kiemelkedő tanulmányi eredményéért dicsérő oklevélben, az angol nyelv tantárgyban elért eredményéért szaktanári dicséretben, kiemelkedő közösségi munkájáért dicséretben, a műhelyfestés munkaterületen nyújtott kiemelkedő magatartásáért és szorgalmáért dicséretben részesült. Becsatolt bizonyítványmásolatai szerint a 6. osztályban érdemjegyei jók és jelesek voltak, a kiadott igazolás tartalma alapján szabadulása esetén tanulmányait a 8. osztályban folytathatja.(másodfokú nyilvános ülésen csatolt dokumentumok tartalma)

Fk. II.r. vádlottra vonatkozó személyi rész kiegészítésre szorul az alábbiakkal a másodfokú eljárásban beszerzett kézzel írott (kis)ítélet szerint:

A Salgótarjáni Járásbíróság a 2014. január hó 30. napján kelt és február hó 3. napján jogerőre emelkedett 5.Fk.121/2013/14. számú ítéletével több rb. lopás vétsége miatt halmazati büntetésül 8 hónap fiatalkorúak fogházbüntetésére, 59.750 forint vagyonekobzásra ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 1 évi próbaidőre felfüggesztette.

Jelen eljárás tárgyát képező cselekmény utáni elítélése:

A Salgótarjáni Városi Bíróság a 2012. szeptember hó 27. napján kelt 5.Fk.442/2011/17. számú ítéletével, mely a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. február hó 17. napján kelt 3.Fkf.261/2012/3. számú határozatával emelkedett jogerőre, a Btk. 316.§ (1) (2) bekezdés d.) pont (5) bekezdés b.) pont szerint büntetendő lopás büntette és lopás vétsége (Btk. 316.§ (1) (2) bekezdés II. fordulat d.) pont) miatt 1 év javítóintézeti nevelésre ítélte. Elkövetési idő: 2011. március hó 11. és 24. napjai.

A Salgótarjáni Nyomozó Ügyészség B.36/Nyom.59-2013. számú, 2013. augusztus hó 9. napján kelt vádjával büntetőeljárást eredményező hamis vád büntette miatt emelt vádat vele szemben a 2011. november hó 17. napján elkövetett cselekmény miatt.(erkölcsi bizonyítvány adata)

A történeti tényállásból az ítélet 6. oldal 2. bekezdésétől a lap aljáig terjedő, a próbára bocsátás hatályon kívül helyezése kapcsán rögzített tényállást a másodfokú bíróság mellőzi.

A 7. oldal 3. bekezdése 2. mondatában feltüntetett azon mondatrészt, hogy fk. II.r. vádlott a konyhai kést „azzal a céllal vette magához, hogy a betörés során az ajtózár csavarjait ezzel kiszerezze"- mellőzi. A vádlott erre vonatkozó előadását a tények egyértelműen cáfolják. A sértett házának bejárati ajtaján lévő zár - miként az adatok kizárólagos többsége - nem kívülről került felszerelésre, csavarjai nem voltak hozzáférhetőek, ezen túlmenően a hegyes, vékony pengével bíró kés alkalmatlan a csavarok kihajtására. Ennek megkísérlése egyébként sem történt meg.

A 8. oldal 2. bekezdés 5. mondatából a kisebb erővel kifejezést mellőzi. (II.r. vádlott vallomása, igazságügyi orvos-szakértő véleménye)

Az ítélet 9. oldal 1. bekezdése 4. sorában a nagy valószínűséggel kifejezést mellőzi, a 6. sorában a lapátot kifejezést az ítélet tábla árára javítja, a nem nagy erejű kifejezést a mozdulatoknál, ütéseknel mellőzi. (vádlotti vallomások, orvos-szakértői vélemény, bűnjeljegyzék, helyszíni szemle jegyzőkönyv, fényképfelvételek adatai alapján)

Ugyanezen bekezdés utolsó sorát kiegészíti azzal, hogy a sértett jobb lábának V. ujjára pontosan meg nem állapítható körülmények között tört el. (orvos-szakértői vélemény megállapítása).

A történeti tényállás utolsó soraként a másodfokú bíróság rögzíti az ítélet 10. oldal 3. bekezdésében, hogy a cselekménnyel összefüggésben a vádlottak a magánfélnek 127.383 forint rongálási kárt is okoztak. (sértett által becsatolt számla adatai)

A tényállás ezen kiegészítésekkel, pontosításokkal megalapozottá vált, a Be. 351.§ (2) bekezdése szerint a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság hiánytalanul és irathűen sorolta fel a bizonyítékokat.

A bizonyítékok összevetése, mérlegelése során helyesen foglalt állást abban a körben, hogy a vádlottak ellentmondásos nyilatkozatival szemben miért fogadható el a sértett vallomása a lopás tényállása vonatkozásában is. A sértett - csakúgy mint az események további részleteire - ezen cselekményt illetően is mindvégig következetesen, azonos tartalommal vallott, a másodfokú bíróság megítélése szerint helyes logikával zárta ki annak lehetőségét is, hogy a vádlottakon kívüli személy tulajdoníthatta el a tankolásra kikészített összeget. Azt a körülményt is értékelési körébe vonta az elsőfokú bíróság, hogy a sértett miért csak később vette észre és említette meg az eltűnt összeget, az e körben kifejtettek ugyancsak helyesek, megfelelnek a logika szabályainak.

A vádlottak a lopás bűncselekményét illetően csak annyiban tettek következetes nyilatkozatot, hogy tagadták a pénz eltulajdonítását, vallomásuk a házba való bemenetel sorrendjére sem egyezett meg.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg e körben, a bizonyítékok felülmérlegelése pedig a másodfokú eljárásban kizárt, a vádlottak és védők vagyon elleni cselekmény vonatkozásában felmentést célzó fellebbezése nem vezethetett eredményre.

Helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság az élet, testi épség elleni bűncselekmény tekintetében is. A vádlottak e cselekmény vonatkozásában is rendkívül szerteágazó vallomást tettek, nyilatkozataik önmaguknak és egymásnak is ellentmondóak voltak, szemben a sértett mindvégig következetes vallomásával.

Az ítélet 11. oldal első bekezdésében kifejtettek a fk. II.r. vádlott által magával vitt hegygel, éllel bíró késsel kapcsolatosan - annak zár kicsavarozására alkalmatlan volta miatt - ugyanakkor nem fognak helyt, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte. (Nyomozati iratok 165-171. oldalán fellelhető késről készült felvételek alapján)

Észlelte az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelése körében többször szerepelteti a valószínűsíthetően kifejezést. A mérlegelésnek bírói bizonyossággal kell megtörténnie a tényállás megállapításához, ezért a helytelen szóhasználattal szerepeltetett mondatokat javításra szorulnak. A 20. oldal 4. bekezdésében találgatásokba bocsátkozik a bíróság, amely szükségtelen, erre vonatkozóan a tényállás vagylagos megállapítást tartalmaz, így felesleges annak elemzése, hogy a lehetséges variációk közül melyik a valószínűbb. A 22. oldal 2. bekezdésében írt azon megállapítás, hogy „nagy bizonyossággal valószínűsíthető, hogy a kés a betonlépcsőben hajlott illetve törött el”, mint releváns, és a tényállásban is pontosított megállapítás bírói bizonyossággal állapítható meg. Ehelyütt tér ki a másodfokú bíróság arra, hogy a tényállásban valószínűsítés nem szerepeltethető, mert amennyiben valamely tény bírói bizonyossággal (a másként történés lehetősége kizárt) nem állapítható meg, az tényként nem rögzíthető, csupán az indokolás keretében szükséges kitérni a kétségekre, ezzel kapcsolatosan a vádlott javára az in dubio pro reo elvének alkalmazására.

A bizonyítékok mérlegelése ezen kiegészítésekkel, pontosításokkal teljes.

Helytelen az elsőfokú bíróság és az első fokon eljáró ügyészség képviselőjének álláspontja az 5.Bk.29/2012/2. számú határozattal alkalmazott próbára bocsátást illetően (ítélet 26. oldal első bekezdés, ügyészi perbeszéd tartalma) Irreleváns, hogy a határozat meghozatalakor törvénysértően került-e sor próbára bocsátás alkalmazására.

A próbára bocsátással érintett határozat tartalma ítélt dolog, azt a folyamatban lévő ügyben helyteleníteni, és emiatt a hozzá kapcsolódó intézkedéseket elmulasztani törvénytelen. Ugyanakkor figyelemmel arra, hogy a próbára bocsátás előtt elkövetett cselekmény miatt nem a próbaidő tartama alatt folyt az eljárás, az elkülönítés helyes volt, csak a helytelen indokolást kellett mellőzni.

Észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy a törvényszék a 4.Fk.426/2011/5. számú próbára bocsátással érintett ügyhöz kapcsolódóan is téves megszövegezést alkalmazott az ítéletet rendelkező részében, és tévesen mondta ki ismételtén fk. II.r. vádlott bűnösségét súlyos testi sértés büntetében, e határozatban a bűnösség kimondása a próbára bocsátó határozatban megtörtént.

Az 1978. évi IV. törvény 73.§ (2) bekezdése szerint a próbára bocsátást meg kell szüntetni és büntetést kell kiszabni, ha a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt vagy a próbaidő előtt elkövetett cselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik, a (3) bekezdés szerint a (2) bekezdés esetén kívül a próbaidő elteltével az elkövető büntethetősége megszűnik. A Be. 330.§ (4) bekezdése szerint ha a vádlott

bűnösségét a bíróság próbára bocsátás ideje alatt vagy a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi és halmazati büntetést szab ki.

Az elsőfokú bíróság rendelkezése az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában még törvényes volt, de nem felelt meg a törvényi szóhasználatnak. Figyelemmel azonban arra, hogy a másodfokú felülbírálatra, azaz I. r. terhelt jogerős elítélésre 2014. január hó 16. napjáig nem került sor, a másodfokú elbírálás idején a próbaidő már eltelt, nem a próbaidő alatt folyik a próbára bocsátás előtt elkövetett cselekmény miatt az eljárás, ezért az ítélőtábla a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Fk.426/2011/5. számú próbára bocsátást kimondó ítéletét fk. I.r. vádlott tekintetében hatályon kívül helyező rendelkezését, a vádlott bűnösségének ismételt kimondását testi sértés büntetében (1978. évi IV. törvény 170.§ (1) és (2) bekezdés) mellőzte, a törvényszék 12.Bk.1/2013. számú büntető ügyét fk. I.r. vádlott vonatkozásában elkülöníti a Be. 265.§ (4) bekezdése alapján, figyelemmel a Be.72.§-ára is.

Osztotta a Fővárosi Ítélőtábla a fellebbező ügyész és főügyészség azon álláspontját, hogy a vádlottak élet, testi épség és egészség elleni cselekménye társtettesként elkövetett testi sértés büntetnének kísérlete helyett társtettesként elkövetett emberölés büntette kísérletének minősül.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolása 29. oldal 2. bekezdésében azt fejtette ki, hogy a vádlotti szándék testi sértés okozása volt a szabadulás érdekében. A 27. oldal 2. bekezdésében rögzítette, hogy a bántalmazás intenzitása, ereje nem erősíti meg azt a vádbeli álláspontot, hogy a vádlottak az élet kioltására törekedtek volna, mert ha ez lett volna a céljuk, az ásóval, annak súlyából eredően igen nagyot lehet ütni, arra még gyengébb fizikumú személy is képes. A 27. oldal 3. bekezdésben pedig arra tér ki, hogy fk. II.r. vádlottnak van ugyan olyan előadása, hogy a sértett felső testét célozta, egyszer a mellkasra, egyszer a hátra utalt, viszont mozdulatával szúrt sérülést nem okozott, a vágott sérülés ilyen eredete pedig nem bizonyított. A törvényszék álláspontja szerint a vaktában pontatlanul leadott szúrómozdulatból az élet kioltására irányuló szándékra nem lehet következtetést vonni.

Ezen megállapítással szemben a törvényszék a tényállásban helyesen rögzítette, (9. oldal 1. bekezdés első mondat) hogy a késsel felülről lefelé irányuló mozdulattal a sértettet a felső testén próbálta megszúrni fk. II.r. vádlott, a szúrás következtében a kés a lépcső betonrészében elhajolt, eltörött.

A törvényszék indokolása, okfejtés helytelen. Fk. II.r. vádlott a cselekmény előtt egy 15 cm pengehosszúságú hegyes kést vett magához, előadása szerint azért, hogy azzal a zárszerkezetet nyissa. Köztudomású tény, hogy nincs olyan zárszerkezet, amit hegyes késsel lehetne leszerelni, kinyitni, ezen eszköz nem alkalmas a vagyon elleni cselekmény elkövetésére, ezért azt a következtetést kellett levonni, hogy a II. r. vádlott a hegygyel, éllel bíró eszközt azért vette magához, hogy azt szükség esetén élet vagy testi épség elleni cselekmény során használni tudja. Miként arra korábban már utalt az ítélőtábla, azok késsel való kinyitására, kiszerezésére kísérlet sem

történt. A vádlottak a sértettet saját házában, annak udvarán támadták meg, lehetőségük lett volna a menekülésre az ügyészi álláspontnak megfelelően (ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság következtetése ugyancsak helytelen), ennek ellenére a sértettet emberélet kioltására alkalmas eszközökkel megtámadták. A II. r. vádlott olyan erővel sújtott le a magával vitt késsel a sértett felsőteste irányába, hogy annak pengéje a sértett mozgása következményeképpen a lépcső beton részében eltört, mely nem kis erőbehatásra utal. Fk. I.r. vádlott a sértett feje irányába sújtott az ásó élével, fk. II.r. vádlott fejre irányulóan szűrő és ütő mozdulatok tett mintegy 10 esetben. A vádlottak valamennyi kihallgatásuk során úgy vallottak, hogy a lehető legnagyobb erővel szúrtak, illetve ütöttek, az „öld meg”, „kinyírlak” szavak használata az ügyészi álláspontot támasztják alá a tekintetben, hogy a vádlottak élet elleni cselekményt szándékoztak elkövetni életfontosságú szerveket érintve. Azon körülmény, hogy a sérülések csekélyebb súlyúak maradtak, a sértett védekezésének, mozgásának köszönhető, aki elmondása szerint az életéért küzdött. Az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a vádlottak a szabadulás érdekében kívántak a sértettnek testi sértést okozni, ezért nyilvánvalóan nem foghat helyt, mint ahogy az sem, hogy az ütések, szúrások kis erejűek voltak. Fk. I. r. vádlott ráült a sértett mellkasára, amíg II. r. vádlott az ásóval ütötte, szúrta, majd amikor a sértettnek sikerült kiszabadulnia, I. r. vádlott még utána futott és a ház ajtajánál is hátulról ráugrott, őt tovább támadta. A sértett ekkor kiszabadult, bement a konyhába, ahol I.r. vádlott ismét ráugrott, átkulcsolta a derekát. A vádlottak magatartásukkal kizárólag a sértett riasztófegyverből leadott lövései hatására hagytak fel. A saját tulajdonát és testi épségét védő sértettel szemben léptek fel támadólag, esetükben a jogos védelmi helyzet - ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen tért ki - fel sem vetődik.

Az elsőfokú bíróság az elkövetéskori törvényt helyesen alkalmazva helyesen minősítette a vádlottak vagyon elleni cselekményét, tévedett ugyanakkor a fent írtak szerint az élet, testi épség, egészség ellen irányuló bűncselekmény minősítése során.

Tekintettel arra, hogy a 2012. évi C. törvény - továbbiakban Btk. - 2013. július hó 1. napján hatályba lépett, a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a vádlottakra az új büntető törvény kedvezőbb-e.

E körben megállapította, hogy az új büntető törvény a Btk. 459. § (6) bekezdésében a vagyon elleni cselekmény vonatkozásában nem tartalmaz eltérő rendelkezést, a Btk.160. § (1) bekezdése sem minősíti az emberölés büntetettét súlyosabban a korábbi jogszabálynál. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket figyelembe véve megállapítható, hogy már az elsőfokú határozat meghozatalakor irányadó volt a középértékre vonatkozó szabály, a fiatakorúakkal kapcsolatos rendelkezések sem kedvezőtlenebbek a korábbi törvényénél, ugyanakkor - figyelemmel arra, hogy a Btk. 38. § (2) bekezdés a.) pontja szerint az új törvény értelmében a vádlottak legkorábban a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő naptól feltételes szabadlábra bocsáthatók. A Fővárosi Ítéltábla úgy foglalt állást, hogy a Btk.2.§ (2) bekezdése alapján az új törvényt alkalmazza mindkét vádlott vonatkozásában, mely értelemszerűen a cselekmények minősítésének megváltoztatását is eredményezte.

A 2012. évi C. törvény alapján az ítéltábla a vádlottak élet, testi épség és egészség elleni cselekményét a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerint társtettesként elkövetett emberölés büntette kísérletének [Btk. 160. § (1) bekezdés, Btk. 10.§], vagyon elleni cselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés bf) pont szerinti a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerint társtettesként elkövetett lopás vétségének minősítette.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a súlyosító és enyhítő körülményeket többnyire felsorolta. Helyesen az szerepeltetendő enyhítő körülményként, hogy az élet elleni cselekmény kísérleti szakban maradt és a kísérlet igen távoli volt. Enyhít az eshetőleges szándékkal történő elkövetés is. Ezzel szemben további súlyosító körülmény fk. II. r. vádlott kezdeményező szerepe, mindkettejük esetében az éjszakai elkövetés, hogy mindkét vádlott büntetőeljárások hatálya alatt követte el a cselekményeit, melyből bűnözői életvitelükre kell következtetést levonni. Megállapítható volt a közvetlenség elve alapján, hogy a vádlottak még azt sem tudták elmondani, hogy mely bűncselekmény miatt került sor elítélésükre a Salgótarjáni Városi Bíróságon, melyből levonható az a következtetés, hogy a korábbi intézkedések, fk. II.r. vádlott esetén a javítóintézeti nevelés velük szemben nem érték el a kívánt célt.

Az új Btk. a fiatalkorúakra vonatkozó rendelkezések között (XI. fejezet) a 109. § (2) bekezdés b) pontjában rögzíti, hogy a bűncselekmény elkövetésekor 16. életévét be nem töltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama 5 évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén 5 év, míg a (3) bekezdése szerint a bűncselekmény elkövetésekor 16. életévét betöltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama - ugyancsak a b) pont figyelembevételével - 10 évet meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén 10 év. Erre figyelemmel megállapítható, hogy fk. I. r. vádlott esetében, aki a cselekmény elkövetésekor 16 év alatti volt, a büntetés 5 év és 7 év között volt kiszabható, míg fk. II. r. vádlott esetében, aki a 16. életévét már betöltötte az elkövetéskor, a bíróság 5 és 12 év között állapíthatta meg a szabadságvesztés büntetés mértékét a 123.§ (halmazati büntetés) rendelkezéseire is tekintettel. A megváltoztatott minősítésre és a vádlottak bűnözői életvitelére figyelemmel a másodfokú bíróság annak ellenére is súlyosítandónak találta az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetéseket, hogy I. r. vádlott vonatkozásában a súlyos testi sértés büntette miatti büntetés kiszabást mellőzte, és a másodfokú elbírálásig további egy év eltelt. Mindezért fk. I. r. vádlott halmazati büntetését a másodfokú bíróság 4 év 6 hónap, míg fk. II. r. vádlott halmazati büntetését ugyancsak 4 év 6 hónap fiatalkorúak börtönbüntetésére súlyosította.

A Btk. 110. § (1) bekezdés a.) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak börtöne. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, de törvénytelenül alkalmazott fk. II. r. vádlottal szemben fiatalkorúak fogházbüntetését.

A vádlottak a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján legkorábban a büntetésük 2/3-ad részének kitöltését követően bocsáthatók feltételes szabadságra.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés a Btk. 61.§-án alapul.

Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett a sértett által előterjesztett polgári jogi igénynél, a sértett kára közvetlenül a bűncselekménnyel összefüggésben merült fel, azt számlával igazolta, az elsőfokú bíróság a kár összegét helyesen határozta meg, a magánfelet a meg nem ítélt rész vonatkozásában helyesen utasította ezen igényt meghaladóan egyéb törvényes útra. Az illetékről történő rendelkezés is helytálló, az elsőfokú bíróság az 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 42.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján a minimum illetéket alkalmazta.

Helyes a bűnjelekről történő rendelkezés is, az elkobzás törvényhelye a Btk. 72.§ (1) bekezdés a.) pontja.

Tekintettel arra, hogy a sértett a tárgyaláson (57. jegyzőkönyv 7. oldala) úgy nyilatkozott, hogy csak az ást és a pisztolyt kéri vissza, a többi lefoglalt tárgyra nem tart igényt, törvényesen került sor a Be. 155.§ (8) bekezdése szerinti megsemmisítésükre.

A bűnügyi költségekkel kapcsolatos rendelkezés is törvényes, az számszakilag is helytálló.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Fk. I.r. vádlott megváltozott lakcímét a Be. 258.§ (2) bekezdés b.) pontja alapján rögzítette.

A vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől előzetes letartóztatásban töltött időt a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján a szabadságvesztésbe beszámítani rendelte.

Az ítélőtábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § alapján megállapította, és annak viselésére a bűnösnek kimondott vádlottakat a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte olyan arányban, ahogy az terhükre felmerült.

Budapest, 2014. év február hó 6. napján

. Lassó Gábor s.k.

**Dr. Fatalin Judit s.k.
Ujvári Ákos s.k.**

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 2013. január hó 25. napján kelt 12.Fk.145/2012/64. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2Fkf.200/2013/21. számú ítélete folytán az ott írt változtatással 2014. február hó 6. napján mindkét vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2014. év február hó 6. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Kállai Zoltán
írnok